

Ismo Repka

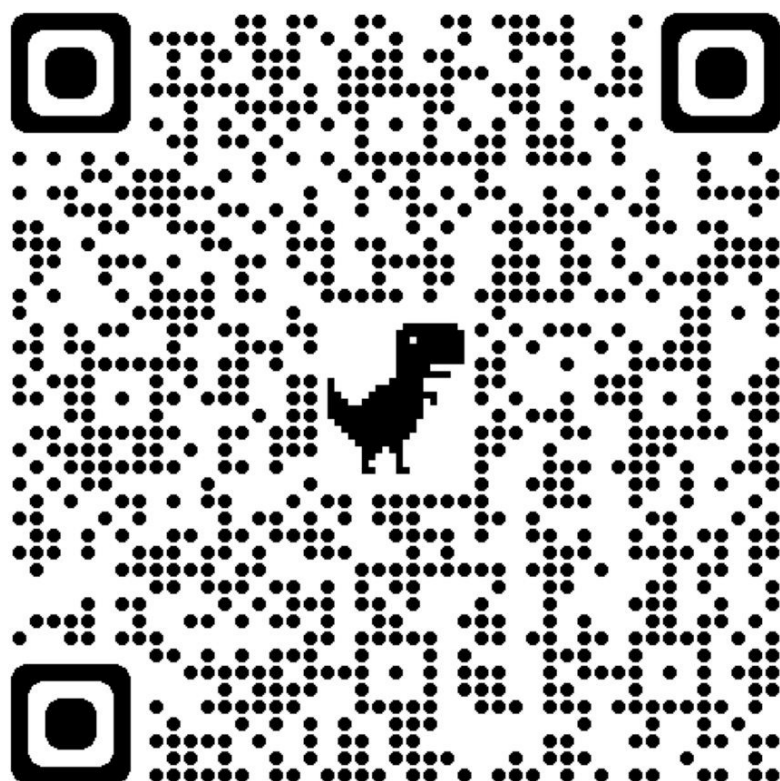
SARGO

SarGo!®

Ismo Repka

2023

Sveitsiläinen keksintö, eutanasian mahdollistava Sarco, kuvattuna lähellä Baselia keväällä 2022.

Nuori mies käveli laahustaen pitkin elokuun auringon varovaisesti lämmittämän asfaltoidun tien reunaa. Pinttyneen lian peittämä lenkkikenkä osui vasemmalla jalalla astuttaessa soralle ja vastaavasti painon siirtyessä oikealle jalalle, se kohtasi lohkeilleen, mustanpuhuvan päällysteen. Joskus tuo pikisoran ja öljyn sekoitus oli lapioitu ja työnnetty siihen sotien jälkeisenä hätäaputyönä, mutta siitä kun lapiot ja tasoittimet olivat tiivistäneet kiiltävän mustaa ja höyryävää massaa, oli aikaa ehtinyt vierähtää kuuden presidentin verran.

Mies ei kiinnittänyt sen kummempaa huomiota jalkojensa alla olevaan tienpinnan epätasaisuuteen tai maaston muutaman sentin korkeuseroon, joten hänen askelluksensa muistutti kauempaakin tarkasteltuna ramman ankan toispuoleiselta käynniltä.

Ja totisesti, rampa ankkahan hän olikin. Sen verran olivat viime päivien tapahtumat sekoittaneet vaalean tukan alla olevia ajatuksia, etteivät pikkuaivot ehtineet noteerata kaikkea sitä, minkä tuntuman maa jalkojen alla antoi tai miltä hänen etenemisensä olisi näyttänyt tien toiselta laidalta tarkkailtuna.

Tasaisin väliajoin hänen suustaan pääsi korpimaan ilmaan syvä huokaus, jonka tien vartta reunustavien suurten kuusten humina kuitenkin imaisi nopeasti osaksi omaa sävelkulkuaan.

Tie Näljängältä Taivalkoskelle oli aina ollut hiljainen, mutta samalla täynnä ajatuksia ja tiettyä viisautta, mitä ei muualta löytynyt. Vielä aamulla asiat olivat olleet täysin toisella tolalla. Nuoren miehen hieman etukenoiset askeleet olivat osuneet kokonaisuudessaankin maalaamattomaksi jääneen piennarviivan tasaisemmalle puolella.

Nyt asiat olivat kuitenkin keikahtaneet siihen malliin ympäri ja katon kautta kyljelleen, ettei se mitä jalkojen alla tapahtui juuri nyt riittänyt syrjäyttämään ylivirittäytyneen mielen tärkeämmiksi priorisoimiaan tehtäviä.

Automaattiohjauksella askeltavan pellavapäisen miehen leveitä hartioita kiersi musta, hieman keskikohdastaan kulunut hihna, joka kannatteli kulmistaan nuhjaantunutta tietokonelaukkua. Tietokone,

verkkovirtajohto, muutama erilaisilla liittimillä varustettu latauslaite sekä kourallinen muistitikkuja sekä jokunen piirilevy.

Lukuun ottamatta aamulla sivutaskuun evääksi tehtyjä karjalanpiirakoita, millekään muulle mukana kulkevalle ei tuntunut nyt eikä vastaisuudessaakaan löytyvän enää käyttöä. Pienen suolammen kohdalla hän oli jo vähällä nakata koko laukun sisältöineen kaaressa suopursujen ja suomurainten joukkoon, mutta sivutaskun pakattu sisältö sai miehen kuitenkin harkitsemaan siirtoaan ennen sen varsinaista toimeenpanoa.

Ikään kuin nykymaailman vastapainona hän piteli vasemmassa kädessään toisen maailman sodan aikaista saksalaista sotilaskypärää. Hänen työnantajansa oli heittänyt sen hänelle puolta tuntia aikaisemmin koivun latvasta kuin läksiäislahjaksi ja kultaiseksi kädenpuristukseksi kuluneista kahdesta ja puolesta palvelusvuodesta.

Pyöritellessään mietteissään kypärää siihen kuuluvasta, ilmeisesti ainakin kertaalleen uusitusta nahkaremmistä, kulkijamme, Filmore Jäppinen, oli varma siitä, etteivät heidän tiensä lahjan antajan kanssa ainakaan tässä maailmassa enää koskaan kohtaisi.

Oikeassahan hän siinäkin oli, niin kuin oli ollut useammankin kerran muissakin tulevaisuuteen liittyvissä tuntemuksissaan, vaikkakin hän jakelikin näkemyksiään vain harvoin muiden tietoon. Ainoastaan silloin, jos Filmore katsoi keskustelukumppaninsa olevan tiedonjyväsiä ja hänen näkemystensä arvoinen, hän saattoi avata mielen ja mielipiteidensä patoluukut ja lasketella voimalla oman kantansa asioihin.

Useimmiten patoluukut kuitenkin pysyivät kiinni ja ajatusten koski uomassaan, joten Filmoren ei tarvinnut hukata useinkaan aikaansa turhanpäiväisiin perusteluihin ja selittelyihin. Kyllä koira koiran tuntee ja fiksu fiksun, sanoisi vanha kansa ja se jos mikä piti paikkansa myös hänen kohdallaan.

Nyt tulevaisuus näyttäytyi hänelle kuitenkin hyvin erilaiselta kuin vielä aamulla. Tilanne muistutti hänestä tällä hetkellä hieman katkennutta tietä, veistosta, jonka hän oli jokunen vuosi takaperin nähnyt Tallinnasta

Piritaan johtavan tien varrella. Vaivalla rakennettu ja tasattu tie katkeaa yhtäkkisesti ja nousee pystyyn kuin poikki mennyt, törröttävä solisluu.

Sinne se jäi killumaan oman onnensa varaan valtaväylää kulkevien ihmeteltäväksi. Sanattomaksi symboliksi maahan, jossa vaikeneminen tuolloin oli kultaa ja puhuminen usein lyijyn tai nikkelin arvoista. Asioita, joista nykyinen maailman tilanne ja etuikkunasta näkyvä maisema taas mielellään muistuttivat.

Hieman katkennut ja tyhjän päälle roikkumaan jäänyt olo oli vallannut myös Filmoren mielen, eikä siihen oltu tarvittu sen enempää työkaluja kuin miehitystäkään, vaan ainoastaan ilmoitus ja näköhavainto työpaikan katoamisesta. Eikä tuo ilmoitus ollut tullut yt-neuvottelujen, luottamusmiesten tai minkään muunkaan työntekijän puolta ajavien tahojen suunnalta.

Hänen työnantajansa, Xanadu -koulutuskeskuksen omistaja, perustaja ja henkinen oppi-isä, Gabriel Tideman, oli aamulla riisunut itsensä alasti kesken koulutusrupeaman ja kiivennyt koulutuskeskukselle johtavan tien varrella kasvavan koivun latvaan. Sieltä käsin hän oli alkanut kukkumaan ja saanut puolison sijasta paikalle poliisin sekä nostolavalla varustetun vapaapalokunnan tikasauton.

Asiat olivat eskaloituneet ja lopputuloksena oli, että hän, Filmore Jäppinen, asteli pää painuksissa ja ajatukset kehää kiertävinä nyt pitkin pikitien reunaa kohti kotiaan. Koulutuskeskus Xanadun ex-johtaja Tideman matkasi hänkin, mutta päinvastaiseen suuntaan. Pää poliisiauton takatilassa uljaasti kohotettuna, mutta ajatukset poukkoilevina hänelläkin ensin kohti Kajaanin poliisiasemaa ja sieltä edelleen hieman pidempiaikaiseen henkisen tilan hoitoon tarkoitettuun korjaamoon, joka tuskin tällä kertaa olisi mikään pikahuolto.

Uusi ajatuksia tuli Filmoren päähän enemmän kuin mitä niitä sieltä ennätti prosessoituina poistua. Mitäpä muutakaan potentiaalinen pitkäaikaistyötön voisi päässään arvuutella kun takana oli viimeinen työpäivä ja edessä paluu Kainuulaiselle työmarkkinoille, jossa liikettä oli yhtä paljon kun Marsin pinnalla ennen 2000-lukua.

Voisihan hän vaihtoehtoisesti totutella taas kuljeskelemaan päämäärättömästi sängystä keittiöön tai kuistilta saunalle johtavilla elämän poluilla. Nämä askelkuviot olivat kuitenkin syöpyneet niin mielen kuin lihastenkin muistiin jo kertaalleen kahden vuoden päivittäisen harjoittelun tuloksena, joten aivan mielellään hän ei enää tuota koreografiaa haluaisi palauttaa mieleensä.

Tietoinen ja tiedostamaton Filmore kävivät toisiaan vastaan samanlaista kamppailua kuin ihminen, joka yrittää saada itsensä ottamaan pidempiä ja rohkeampia askelia peilikirkkaalla jäällä aamutohveleissa. Vaikka kaatumisen pelkoa ei olisikaan, niin jokin jarruttaa. Sitä huomaakin töpöttelevänsä ja liu'uttavansa jalkojaan pitkin jään sileää pintaa. Jalka ei nouse vaikka sitä miten käskisi ja komentaisi.

Sen verran tiukassa ja sisäänrakennettuna on ihmisen itsesuojeluvaisto. Tämä vaisto sen kuin vahvistuu vuosien kuluessa kunnes huomaat istuvasi päivät pitkät nojatuolissa ja matka sänkyyn tai keittiöön on muuttunut alitajunnalle Zamboni-koneen kiillottamaksi kaukaloksi, mistä keskipisteestä pitäisi selvittää vaihtoaition pelkillä tasapohjatennareilla.

Filmore ei ikänsä puolesta kuulunut millään muotoa sen enempää vaihtoaition kuin taittamaan päivittäistä matkaa keittiön ja sängyn välille, sillä ikää miehellä oli vasta hieman päälle kahdenkymmenenkuuden. Hänen liukastumisen pelko, joka oli jo oikeastaan vaihtunut pyllähdykseksi, oli paljon abstraktimpaa.

Kolmisen vuotta sitten hänen asuttamansa mökin oveen oli koputettu ja avatessaan oven, oli sen takana seisonut noin kuusissakymmenissä oleva, reisitaskuhousuihin ja kauluspaitaan pukeutunut siisti mies, joka tarjosi hänelle töitä läheisestä, omistamastaan koulutuskeskus Xanadusta.

Olihan tuosta reisitaskuhousumiehestä kyläläisen kesken jo useasti puhuttukin ja hänen tempauksiaan sekä kiitelty että päivitelty, mutta harvapa häntä oli oikein kasvotusten koskaan tavannut. Niinpä miehen vierailu, hänen, nuorisotyötön Filmore Jäppisen asumukseen, oli hämmentävä kokemus.

Eikä mennyt montaakaan päivää kun he jo kahden kiersivät alueen harvat talot ja torpat ja markkinoivat milloin aikaa, milloin painovoimaa

tai milloin mitäkin päämies Tidemanin laajaan myyntisalkkuun kuuluva.

Vaikka välillä ideointi olikin ajoittain sen verran villiä ettei aina kotiin palatessaan tiennyt mikä oli totta mikä tarua, mikä ostettavaa ja mikä myytävää, niin luovuus kukoisti kuin Keukenhoffin tulppaanit keväällä.

Kun asiat oikein kukkivat ja villiintyivät, syntyy kriittisen massan ylityksen jälkeen suuria oivalluksia ja keksintöjä. Niinpä yksi asia johtaa usein toiseen, toinen kolmanteen, mutta sen jälkeen kolmas onkin jo korottanut itsensä potenssiin.

Jossakin kohden nykyhetken täyttämää aamupäivää luovuus ja kukoistus olivat ottaneet sen verran liikaa ilmaa alleen, että ne nousivat isäntänsä kanssa sellaisiin korkeuksiin mistä ei ollut enää paluuta. Vaikka siivet eivät sulaneetkaan auringon säteistä niin homma sakkasi. Ei suinkaan vauhdin puutteesta vaan ehkäpä vain muiden ymmärtämättömyydestä..

Ehkäpä myös omalla vauhtisokeudellakin oli näin jälkeen päin mietittynä oma roolinsa. Niin tai näin, niin tuollaisten vaakakierteiden jäljiltä hän nyt asteli takaisin kohti tämän aamuisen työmatkan lähtötelinettä joka oli päivän aikana muuttunut myös Xanadun työuran maaliviivaksi.

Ilma oli ajankohtaan ja maantieteelliseen sijaintiin nähden keskimääräistä lämpimämpi ja jos Filmore olisi nostonut katsettaan, hän olisi nähnyt asfaltoidun tien edessään väreilevän kuten Arizonalaisen tien pinta Monument Valleyn pitkällä suoralla. Hänen katseensa ei kuitenkaan jaksanut nousta paljon lenkkikenkien kärjen etupuolelle, joten elokuvien high-noon jäi kokematta. Kuumuuden keskeltä ei ratsastanut esiin sen enempää intiaaneja kuin ratsuväkeäkään.

Sen sijaan takaa lähestyvä ajoneuvon ääni sai Filmoren mielenkiinnon hetkeksi irti kenkiensä kärjistä. Hän vilkaisi taakseen varmistuen siitä, mikä oli aiheuttanut metallisen, hieman kirskuvalta kuulostavan moottorin äänen. ”Et kyytiä tarvinnut..”, kysyi matala, rauhallinen ääni rinnalle ajaneesta ajoneuvosta. Filmore käänsi päättään katsoakseen, kuka retorisen kysymyksen autereeseen ilmaan oli alas lasketusta ikkunasta tuulettanut.

Kampiveivattavasta ikkunasta näkyi kyynärpäihin asti rullattu punaruutuisen flanellipaidan hiha. Hihasta pursusi ulos sen verran lihaksikas käsivarsi, että heikompiakin anatomian tuntija olisi arvannut ettei se ainakaan kuulunut kättilölle. Ja jos kuuluisi, niin siinä tapauksessa sille olisi käyttöä aikaisintaan vasta kolmannen perätilasynnytyksen jäljiltä.

Karkeakarvainen käsivarsi, alas laskettu ikkuna sekä möreä ääni kuuluivat kaikki nuoren miehen lähimmälle ja ainoalle naapurille Pärnäselle. Pärnänen oli niitä harvoja Näljängän kylän asukkaita, joita ylipäättään näissä maisemissa enää vakituisesti asusti ja joka vielä elantonsa näiltä nurkilta kutakuinkin laillisesti kokoon haali.

Olihan hänellä muista kyläläisistä vielä eilen ollut näköhavainto myös Liisusta sekä Vilistä, mutta koska heidän yhteenlaskettu ikänsä lähenteli heidän verenpainelääkityksen tarpeesta kertovaa systolista verenpainetta, ei voinut olla koskaan täysin varma siitä, mikä Näljängän todellinen asukasluku kullakin hetkenä olisi.

Vilkaistuaan uudelleen äänen suuntaan, Filmore ravisti toistamiseen kevyesti päätänsä, jonka jälkeen kampikäyttöinen ikkuna kiertyi kiinni samalla kun ääni auton sisätiloista totesi: ”paskempi homma...”.

No sitähän se oli itse kullekin. Olihan Pärnänenkin jollakin tavoin ollut saman leivän syrjässä kiinni kuin Filmorekin, vaikkei heitä nyt oikein työkavereiksikaan voinut kuvaillakaan. Pärnänen oli enemmänkin käytännön miehiä, jonka kädessä pysyivät kaikki olutpulloa suuremmat esineet.

Filmoren alaa olivat vastaavasti tehtävät, jotka liikuttelivat päänsisäisiä sähköimpulsseja, availivat ja sulkivat synapsirakoja. Kun nämä ajattelun ja luomisen työvälineet olivat asettuneet mielestään oikeaan järjestykseen, ne muuttuivat ja siirtyivät merkkijonoina edelleen sormenpäiden kosketuksiksi näppäimistölle ja siitä edelleen nollina ja ykkösinä tietokoneen kaipaamaksi keittokirjaksi.

Pärnäsen auton kaasuttaessa reikäisellä pakoputkella tiehensä, Filmore katsahti kädessään roikottamansa kypärää. Hän pyöräytti sen kertaalleen

ympäri ja asetti sitten kypärän kevyesti takaraivolleen suojatakseen päänsä vaaleaa ihoa yhä kuumemmin paistavan auringon säteiltä.

Filmore näytti kantamuksineen ja kypärineen 70-lukulaiselta rauhanaktivistilta, joka on THC:n rohkaisemana kääriytynyt lahkeensa polvien korkeudelle ja kannattelee peace-merkillä varustettua kantaaottavaa kylttiä päänsä yläpuolella. Ulkoisesta yhdennäköisyydestä huolimatta ajatustasolta olisi saanut hakemalla hakea samankaltaisuutta kuitenkin sitä löytämättä. Filmore uskoi nimittäin vankasti auktoriteettien kunnioitukseen, kuriin ja järjestykseen. Asioita, joita ei nyky-yhteiskunnasta meinannut enää löytää.

Noita kaipaamiaan elämän peruspilareita hän oli kokenut löytäneensä koulutuskeskus Xanadusta, kuin tyhjästä putkahtaneesta työpaikastaan. Nämä peruspilarit oli kuitenkin moukaroitu maan tasalle paria tuntia aikaisemmin, jolloin Xanadu oli Filmoren silmissä muuttunut Pompeijiksi ja taisi sellaiseksi jäädäkin.

Vaikka tulevaisuus näyttikin nyt likipitään yhtä lohduttomalta ja yksitoikkoiselta kuin parisen vuotta sitten ennen työrupeaman alkuakin, hän tiesi ja tunsu, että Xanadun vuodet olivat jättäneet evääksi olkalaukkuun muutakin kuin tietokoneen piuhoineen ja pienen eväspaketin päällisineen.

Johonkin pääkopan uumeniin oli jäänyt pyörimään idea jos toinenkin, mutta kuten hyvin tiedetään, ei kaikki valmistu pikapuuron lailla, vaan asiat vaativat kypsyttelyä, hauduttamista sekä moneen kertaan sekoittamista ja maistelua, ennen kuin ainekset asettuvat siihen muotoon mihin niiden on tarkoituskin asettua.

Näin pohtiessaan Filmore jatkoi yksinäistä matkaansa kuulematta, kuinka jossakin kaukaa moottorisaha nykäistiin käyntiin, näkemättä kuinka läheisellä suolla arka hilla oli kypsytynyt jo liki poimittavaan kypsytyteen.

2.

Keltaiseksi maalattu talo olisi kaivannut kupeilleen kunnon pesua sekä raspausta. Pohjatöiden jälkeen se olisi mielellään nähnyt itseensä punavärillä siveltyä itsensä kuin tanssiaisiin lähdössä oleva neitokainen. Talon isäntä ei kuitenkaan ollut fanaattisella tavalla pikkutarkan estetiikan perään, joten häntä ei hirveästi harmittanut, vaikka talo muistuttikin enemmän psoriasiksesta kärsivän julkkiskokin achteria kuin mangojuustokakun kiiltävää ja tasaista pintaa.

Narahtava ovi saattoi Filmoren kantamuksineen pieneen eteiseen jonka seinäkoukkuun hän ripusti olkapäällään kantamansa laukun. Hän avasi laukun sivutaskun ja kaivoi voipaperiin käärityn eväspaketin kämmenelleen ja asteli paketti kourassa keittiöön.

Tiskialtaan pohjalta kaksi lautasta ja aamuiseen kahvikuppiin jäänyt pesemätön lusikka toivottivat isännän taas tervetulleeksi kotiin. Filmore vastasi tervehdykseen nostamalla jo kertaalleen palvelleen kupin ja lusikan pois odottelemasta vaahtokylpyään ja antoi niille sen sijaan pikaisen suihkun hieman krohisevasta hanasta. Muutaman pyöräytyksen ja huljuttelun jälkeen kuppi sekä lusikka olivat taas siinä kunnossa että saattoivat palvella isäntäänsä ulkoasultaan riittävän nuhteettomina.

Ei tämä mikään Preussin armeijan päämaja ollut, missä jok’ikinen nappi ja kokardi loistivat kiiltävinä ja moitteettomina kuin esittelyalustalle nostetut korukaupan kihlasormukset. Filmoren tuntema kuri ja järjestys muistutti hieman Tuntemattoman asemasotavaiheen korsua, missä asialliset hommat kyllä hoidettiin, mutta muuten elettiin normivapaata elämää kuin ne kuuluisat Elisabethin kanat.

Vartin kuluttua kahvinkeitin korahteli kuin viimeisiä henkäyksiään vetelevä saattohoitopotilas. Se puhahti vielä kertaalleen ja ilmoitti näin olevan valmis sille annetusta tehtävästä. Filmore kaatoi höyryävän juoman kahdesti huuhdeltuun mukiin ja avasi pöydälle nostetun, rahisevaan voileipäpaperin suojaaman nyytin. Taitettuaan auki aamulla tekemänsä origaminsa, avautui sen sisältä kaksi toisiinsa liimautunutta karjalanpiirakkaa.

Filmore avasi varoen liitoksen ja jäi ihailemaan tuota karjalaisuuden inkarnaatiota. Kuin Yin ja Yan ne täydensivät toisiaan ja asettuivat sulavasti päällekkäin täysin saumattomasti, mutta sisältäen kuitenkin toisilleen täysin vastakkaisia elementtejä. Toinen hieman rakeinen, toinen sileä ja sulava kuin keväinen puro. Toinen suolainen ja täyteläinen ja toinen vastaavasti hieman makea ja maultaan ohut ja herkkä kuin ikkunaan jouluna leikattu paperitähti.

Filmore haukkasi palasen ensi kevyemmästä ja sitten raskaammasta versiosta, mutusteli ja pyöritteli makua suussaan kuin olisi arvioinut punaviinien täyteläisyyttä ja sitä, millä puolen rinnettä kyseinen rypäle olikaan kasvanut.

Piirakoiden kanssa oli samoin, paitsi että niiden täytteenä ollut peruna ei kasvanut Andien etelä-rinteellä vaan Pärnäsen Näljänkäläisen maatilan navetan puoleisella pellolla. Eikä herkkä ja hentotäytteenä ollut mikään Pinot Noir, vaan Sodankylän Prisman hyllystä käsin poimittu Risella-tyyppinen, puuroutuva riisi.

Suun jauhaessa ja makunystyjen arvioidessa eri ainesosien keskinäistä suhdetta, Filmore katseli ulos ikkunasta. Keskellä pihaa sojotti lipputanko jonka juurelle oli joskus aikoinaan, edellisen omistajan toimesta, istutettu juhannusruusu. Ruusu oli vuosien saatossa kuitenkin villiintynyt myös Juhannusten välissä siihen malliin, ettei lipputangolle ollut enää kulkeminen ilman viidakkoveistä tai raivaussahaa. Niinpä lipputanko lippuineen oli saanut olla omissa oloissaan jo sen verran pitkään, että siihen eräänä juhannuksena vedetty lippukin oli tuulen tuiverruksessa ja vuosien saatossa repeytynyt kolmeen osaan. Niinpä se muistutti enemmänkin haalistunutta Kreikan tai Argentiinan sotalippua kuin taivasta ja hankea symboloivaa kotimaan heraldiikkaa.

Pihalle jäänyt moottorikäyttöinen ruohonleikkuri oli salossa liehuvan lipun tapaan saanut viettää varsin itsenäistä ja omaehtoista elämäänsä jo vuosia. Se oli luovuttanut bensiinille elintärkeä elonkipinän tuottajan Pärnäsen mopolle viime jalkapallon MM-kisojen aikaan. Tuolloin tulppaa oli tarvittu vanhaan Soliferiin, jotta kisakunnossa ollut Pärnänen oli päässyt hankkimaan täydentävää kisajuomansa lähimarketista, joka nimestään huolimatta sijaitsi viiden penin kuuluman päässä, Suomussalmella.

Aivan tarkkaa tapahtumien kulkua ei Filmore tiedä, mutta sille reissulle olivat jääneet niin Pärnänen, mopo kuin hänen ruohonleikkuristaan lainattu Champion-sytytystulppakin. Siitä lähtien oli itsevetävä keltainen Stiga saanut viettää etupihalla rauhaisia eläkepäiviään niin kesällä kuin talvellakin.

Sen sijaan vajan seinustalle nostettu viikate ja sen viereen, omalle paikalleen ripustetut oksasakset vaikuttivat hyvin hoidetuilta ja teroitetuilta. Pärnänen oli ne viimeksi pari viikkoa sitten käynyt hiomakivellä liippaamassa kuntoon kun oli puunkaatoreissullaan kauhistellut perinteisten pihanhoitovälineiden surkeaa tilaa. Saattoihan hän tuolla tavoin maksella pois myös omallatunnollaan olevaa ruohonleikkurista lainaamaansa sytytystulppaakin.

Siinä samalla hän oli kaatanut maahan myös polven korkuisen ruohikon, napsinut omenapuista pois kuivuneet oksat sekä pätkinyt kaadetun pihakoivun siististi määrämitta. Kaikki tämä naapurisovun, entisajan talkoohengen sekä sen nimissä, ettei Pärnänen yksinkertaisesti sietänyt nähdä moista epäjärjestystä ja välinpitämättömyyttä keskeisiä käyttöesineitä kohtaan.

Filmore oli katsellut Pärnäsen aherrusta mökin rappusilta käsin ja kannustanut Pärnästä ainakin omasta mielestään sopivalla intensiteetillä, silloisen esimiehensä Tidemanin oppeja soveltaen.

Iltapäivällä pihakoivu oli siirtynyt saunan uuniin sopiviksi paloiksi fileoituna liiteriin kuivumaan ja vastaavasti saksitut oksat ja muu energiapuuksi kutsuttu jäte suureen kasaan saunan päätyyn odottamaan sopivan tuuleton ilmaa niiden krematointiin.

Ajatusten poukkoillessa saunan ja liiterin väliä, Filmoren katse siirtyi kuitenkin määrätietoisesti ja ennalta arvattavasti kahvinkeittimeen, jonka lasisesta pannusta riitti tarkkojen alustavien mittauksen sekä käytännön mukanaan tuoman kokemuksen perusteella sisältöä myös toiseen suureen kupilliseen.

3.

Ilta toi mukanaan paitsi avoimesta ikkunasta sisään lentäneen ampiaisen, myös tutut iltarutiinit. Filmorella oli tapana istuskella hetki portailla ja katsella kuinka aurinko näin loppukesästä laskeutui liiterin ja kauempana näkyvän koivikon muodostamaan leveän u-kirjaimen muodostamaan taskuun, minkä päälle hämärä alkoi pikku hiljaa laskostaa omaa ohutta peittoaan.

Siinä rappusilla istuskellessa, Filmoren jalkoihin ilmestyi kiehnäämään punaruskea kissa joka oli jo vuosia sitten saanut nimekseen Kutilainen. Filmore ei oikein itsekään muistanut mistä erinomaiseksi hiiren tappajaksi aikoinaan ansioitunut kissa oli moisen nimen saanut, mutta Kutilaiseksi sitä oli koko hänen täällä olo aikansa kutsuttu.

Kissa oli iän myötä käynyt jo hieman raihnaiseksi ja sen sijaan että se olisi kiikuttanut isännälleen pulleita hiiri- tai päästäissaaliitaan, olivat osat viime vuosina vaihtuneet. Filmore aukoi kerran päivässä Kutilaiselle purkillisen kosteaa kissan muonaa ja kauhoi aina väliin kuivamuonaa pussista kämmenelleen, mistä hän syötti niitä nappula kerrallaan kissalleen.

Näin nytkin. Kutilainen kiehnäsi vanhasta tottumuksesta vasten Filmoren ruutukuosista aamutohvelia, joka näissä ympyröissä oli oikea all-season sekä multipurpose-jalkine. Kutilainen hankasi ensin vasenta kylkeään vasten Filmoren matalavartisen tossun sekä puoleen sääreen nousseen college-housun väliin jäävään ihon paljasta kohtaa. Vaihtoi sen jälkeen puolta ja toisti tasapuolisuuden nimissä saman myös toiselle kyljelle.

Filmore palkitsi saamansa huomion raottamalla varovasti nyrkkiin puristunutta kättään, jolloin Kutilainen pääsi käsiksi pariin ensimmäiseen kuivaruokapipanaan. Näytös toistui pari kolme kertaa, kunnes Filmore aukaisi nyrkkiin puristetun käden kaikki sormet avoimiksi ja todisti, ettei hänellä enää ollut mitään annettavaa eikä hän piilotellut mitään sellaista mistä toinen saattoi olla kiinnostunut.

Kutilainen tarkasti pari sormenväliä, nuuhkaisi niitä kissamaisen kevyesti ja jäi istumaan kahden tohvelin muodostamaan v-aukkoon kuin turvaa etsien. Filmore liu'utti sormiaan pitkin sen punertavaa turkkia,

niskasta kohti häntää, vaikkei Kutilaisella varsinaista häntää ollutkaan ollut enää vuosiin.

Kukaan ei tiennyt minkä oven väliin se oli mahdollisesti joskus jäänyt vai olisiko se ollut töpöhäntäinen aivan syntymästä saakka. Ei kai tuolla enää niin hirveästi merkitystä olisikaan, sillä olihan Kutilaisen elämä jo ehtinyt tahtua joka tapauksessa ehtoopuolelle. 18 vuotta on kissalle korkea ikä ja joskus Filmoresta tuntui ettei kissa enää oikein nähnyt tai kuullut siten niin kuin se oli nuoruutensa kukkeimpina hetkinä tehnyt.

Pienikin, ihmiskorvin kuulematon rasahdus pilkkopimeässä, oli aikoinaan valpastuttanut Kutilaisen toimintakuntoon ja usein siitä oli ollut seurauksena muutaman minuutin poistuminen asemapaikaltaan, ja vastaavasti kohta sen jälkeen voitonparaatin järjestäminen näille samaisille rappusille tai vaihtoehtoisesti isäntänsä sängyn viereen, mikäli se sinne suinkin saaliinensa onnistui livahtamaan.

Yhä useammin Kutilainen viestitteli vanhuudestaan ääntelyn ja käyttäytymisen sijaan myös hajumerkeillä. Näitä hajumerkkejä Filmore sitten jäljitti omaa nenäänsä kompassina käyttäen, kunnes löysi kissan hänelle pyöräyttämät tai oikealla pouring-tekniikalla tehdyt tekeleensä.

Onneksi tuo aika oli jo pitkälle muistojen mappiin taltioitua, joskin vielä alkukesästä oli Kutilainen kiikutellut rastaan niskaotteella hänen jalkoihinsa. Siinä sitä sitten yhteistuumin tutkailtiin ja arvioitiin, mutta koska Filmore ei lintuun enää henkeä pystynyt puhaltamaan eikä Kutilainenkaan oikein vaikuttanut siltä että ilta-menu olisi ollut täysosuma. Niinpä päätyi vaivalla saalistettu illallistrophy saunarakennuksen takana olevaan tunkioon.

Sieltä luonto sen taas kierrätti. Ensin iltapalalle tunkiolle suunnistaneelle supikoiralle, sieltä edelleen seuraavana keväänä turkistarhaaja Renvaldin sille asettaman ansan kautta, turkishatuksi siitä muutaman prosessoidun, mutta sertifioimattoman pompun kautta jälleen osaksi räkättirastaan ja Kutilaisenkin ateriakokonaisuutta.

”Millähän tavalla sinäkin joskus päiväsi päätät?”, mietti Filmore ja juoksutti sormiaan edestakaisin pitkin jo hieman vanhuuttaan laihtuneen kissan selkärankaa. Kissa tuskin kuuli isäntänsä ajatuksia, sillä se

Filmora Jäppisen liikeidea saa liikkeelle
muutakin kuin auton perässä vedettävän,
uuteen käyttötarkoitukseen modifioidun
tynnyrisaunan.

BoD

9 789528 067207